

## شیوه‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان «حفظ» و «قرائت» قرآن کریم

### مقدمه

به استناد تبصره ماده ۲، تبصره ۴ ماده ۳ و تبصره ماده ۴ آیین‌نامه «شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان قرآنی»؛ مصوب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۹۴؛ و نیز «شاخص‌ها و سنجه‌های شناسایی برگزیدگان قرآنی در حوزه‌های «حفظ» و «قرائت»؛ مصوب هیئت امنای بنیاد در تاریخ ۹/۴/۱۳۹۵؛ و به منظور تدوین فرایند شناسایی و چگونگی پشتیبانی از برگزیدگان حوزه‌های «حفظ» و «قرائت» قرآن کریم، این شیوه‌نامه تدوین و تصویب می‌شود:

### ماده ۱: تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این شیوه‌نامه رعایت می‌شود:

الف. بنیاد: منظور بنیاد ملی نخبگان است.

ب. آیین‌نامه: منظور آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان قرآنی، موضوع مصوبه هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۹۴ است.

ج. گفتمان قرآنی: منظور مجموعه فعالیت‌هایی در زمینه‌های حفظ، قرائت، تفسیر، تربیت منابع انسانی، آموزش، پژوهش، تبلیغ، فرهنگ‌سازی و ترویج قرآن و معارف اهل بیت علیهم‌السلام است که به منظور شناخت و شناساندن قرآن و معارف عترت علیهم‌السلام، تقویت ایمان و انس به قرآن در آحاد جامعه صورت می‌پذیرد.

د. شورای شناسایی: منظور شورای شناسایی برگزیدگان قرآنی، مطابق مفاد ماده ۳ آیین‌نامه است.

هـ. رویدادهای قرآنی: منظور هریک از مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر در حوزه گفتمان قرآنی است که به تأیید کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد رسیده باشد.

### ماده ۲: شناسایی برگزیدگان «حفظ» و «قرائت» قرآن کریم

برگزیدگان حوزه‌های «حفظ» و «قرائت» قرآن کریم در دو دسته «مستعدان برتر قرآنی» و «سرآمدان قرآنی» بر اساس شاخص‌های ماده ۲ آیین‌نامه و مطابق «شاخص‌ها و سنجه‌های شناسایی برگزیدگان قرآنی در حوزه‌های «حفظ» و «قرائت»»، برحسب کسب بیشترین امتیاز از ستون متناظر در جدول ۱ شناسایی می‌شوند.

تبصره ۱: دریافت دست کم ۱۵۰ و ۲۵۰ امتیاز از جدول ۱ به ترتیب برای مستعدان برتر و سرآمدان قرآنی ضروری است.

تبصره ۲: دارا بودن حداکثر ۳۵ سال برای مستعدان قرآنی و حداقل ۳۵ سال برای سرآمدان قرآنی ضروری است.

**تبصره ۳:** برگزیدگان پس از دست کم ۷ سال از آخرین انتخاب، می‌توانند دوباره در فرایند ارزیابی شرکت کنند. برای این افراد، به جز پیشینه تحصیلی و تخصص علمی در زمینه علوم قرآن و عترت، تنها فعالیت‌های جدید آنها مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

**تبصره ۴:** شورای شناسایی مجاز است سایر مصادیق مربوط به فعالیت نخبگانی قرآنی را شناسایی و برای لحاظ در جدول‌های ذی‌ربط به بنیاد پیشنهاد کند.

### **ماده ۳: شورای شناسایی برگزیدگان قرآنی**

به منظور انطباق ویژگی‌های متقاضیان با شرایط مذکور در آیین‌نامه، «شورای شناسایی برگزیدگان قرآنی» با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف. معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد<sup>۱</sup>

ب. یکی از معاونان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتخاب وزیر ذی‌ربط

ج. یکی از معاونان سازمان تبلیغات اسلامی با انتخاب رئیس سازمان

د. یکی از معاونان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه با انتخاب رئیس مرکز

هـ. دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی

و. سه تن از صاحب‌نظران گفتمان قرآنی<sup>۱</sup>

ز. معاون آینده‌سازان بنیاد<sup>۱</sup>

**تبصره ۱:** اعضای موضوع این ماده با حکم رئیس بنیاد منصوب می‌شوند.

**تبصره ۲:** مسؤولان موضوع بندهای «ب» تا «د» باید مرتبط با موضوع گفتمان قرآنی باشند.

**تبصره ۳:** اعضای بند «و» از میان قرآن‌شناسان و قرآن‌پژوهان برجسته کشور با انتخاب بنیاد برای مدت دو سال منصوب می‌شوند و انتخاب و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

**تبصره ۴:** دبیرخانه شورا در معاونت مربوطه<sup>۱</sup> تشکیل می‌شود و وظیفه تنظیم و ارسال دعوت‌نامه‌ها، ثبت صورت‌جلسه‌ها، ابلاغ مصوبه‌ها و پیگیری اجرای آنها را بر عهده دارد. یکی از مدیران این معاونت، وظیفه دبیری جلسه‌های شورا را بر عهده دارد.

**تبصره ۵:** رئیس شورا از میان یکی از اشخاص موضوع بند «الف» یا «ز» این آیین‌نامه و با تأیید و حکم ریاست بنیاد انتخاب می‌شود. دبیرخانه شورا نیز در معاونت مربوطه تشکیل خواهد شد.<sup>۱</sup>

---

۱. موضوع اصلاحیه هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹.

#### ماده ۴: کارگروه تخصصی قرآنی

برای بررسی تخصصی درخواست‌های دریافتی در حوزه‌های مختلف علوم قرآنی و معارف عترت علیهم‌السلام، «کارگروه تخصصی قرآنی» با ترکیب زیر در بنیاد تشکیل می‌شود:

الف. دبیر شورای شناسایی برگزیدگان قرآنی (رئیس کارگروه)

ب. نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (به انتخاب عضو متناظر وزارت در شورای شناسایی)

ج. نماینده شورای توسعه فرهنگی قرآنی (به انتخاب دبیر شورای توسعه)

د. نماینده سازمان تبلیغات اسلامی (به انتخاب عضو متناظر سازمان در شورای شناسایی)

هـ. نماینده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه (به انتخاب عضو متناظر مرکز در شورای شناسایی)

و. دوتن از صاحب‌نظران قرآنی (به انتخاب رئیس شورای شناسایی)

تبصره ۱: اعضای کارگروه با حکم رئیس شورای شناسایی برای مدت دو سال منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۲: دبیرخانه کارگروه در معاونت مربوطه<sup>۱</sup> تشکیل می‌شود و وظیفه دریافت درخواست‌ها، ارزیابی اولیه آنها، تطبیق مدارک با مقررات و ارائه نتایج به شورا را بر عهده دارد.

#### ماده ۵: فرایند شناسایی

۱-۵. رئیس بنیاد هر ساله تعداد برگزیدگان مشمول آیین‌نامه در زمینه‌های «حفظ» و «قرائت» قرآن کریم را در دو رده «سرآمد قرآنی» و «مستعد برتر قرآنی» اعلام می‌کند.

۲-۵. متقاضیان مدارک خود را برای بررسی به بنیاد ارسال می‌کنند.

۳-۵. کارگروه تخصصی قرآنی، مستندات دریافتی را با مقررات تطبیق و امتیاز هریک از متقاضیان را تعیین و طی گزارشی به شورای شناسایی ارسال می‌کند.

۴-۵. شورای شناسایی، پس از بررسی نتایج، واجدان شرایط را تعیین و به رئیس بنیاد اعلام می‌کند.

۵-۵. بنیاد بر اساس ظرفیت اعلام شده، برگزیدگان نهایی را تعیین و معرفی می‌کند.

تبصره: متقاضیان از طریق معرفی نهادهای ذی‌ربط قرآنی (از قبیل دبیرخانه جشنواره‌ها، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و ...) یا به صورت فردی می‌توانند در این فرایند وارد شوند.

#### ماده ۶: پشتیبانی

۱-۶. پشتیبانی از مستعدان برتر قرآنی: به منظور هدایت و تسهیل مسیر رشد و ارتقای آنان، تسهیلات زیر به آنان اعطا می‌شود:

الف. تسهیلات مادی برای بهره‌مندی از محضر استادان علوم قرآنی، سفرهای تبلیغی و ترویجی و موارد مشابه

ب. در نظر گرفتن امتیاز در جدول جایزه‌های تحصیلی دانشجویان صاحب استعداد برتر

---

۱. موضوع اصلاحیه هیئت‌امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹.

ج. در نظر گرفتن امتیاز در جدول تسهیلات دانش آموختگان برتر دانشگاهی

د. تسهیلات فرهنگی - رفاهی: شامل کمک هزینه سفرهای زیارتی، گردش گری ملی، تسهیلات بیمه و مشابه آن

۶-۲. پشتیبانی از سرآمدان قرآنی: به منظور تکریم سرآمدان قرآنی و تسهیل مسیر اثرگذاری آنها و الگوسازی از آنان تسهیلات زیر به آنان اعطا می شود:

الف. اعتبار فعالیت های قرآنی: به منظور ارتقای فعالیت های تبلیغی، ترویجی و پژوهشی، انتشار آثار، سفرهای پژوهشی، سفرهای تبلیغی و ترویجی و موارد مشابه

ب. جایزه نقدی: برای پشتیبانی از تربیت قرآن آموزان و قرآن پژوهان

ج. تسهیلات فرهنگی - رفاهی: شامل کمک هزینه سفرهای زیارتی، گردش گری ملی، تسهیلات مسکن و بیمه و مشابه آن

د. اعطای کارت اعتباری (پاس داشت قرآنی) برای استفاده از امکانات قرآنی، فرهنگی و هنری در سطح کشور

هـ. تجلیل از طریق شناساندن شخصیت و فعالیت های سرآمد قرآنی در مجامع عمومی (از طریق انتشار کتاب یادمان، تهیه فیلم، مصاحبه و ...)

تبصره: میزان تسهیلات ریالی این ماده، سالانه از سوی رئیس بنیاد تعیین و با کمک نهادهای مرتبط با موضوع آیین نامه، اعطا می شود.

#### ماده ۷: تصویب و اجرا

این شیوه نامه مشتمل بر یک مقدمه، هفت ماده و دوازده تبصره پس از تأیید شورای شناسایی برگزیدگان قرآنی به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «شیوه نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان فعالیت های قرآنی» (موضوع مصوبه شورای معاونان بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱۸) و «کارگروه ویژه نخبگان و استعداد های برتر قرآنی» (موضوع مصوبه شورای معاونان بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۹۲/۲/۲۴) می شود و تا پایان سال ۱۳۹۶ اجرا و سپس اصلاحات لازم در آن اعمال می شود.

#### سورنا ستاری

معاون علمی و فناوری رئیس جمهوری

و رئیس بنیاد ملی نخبگان

**جدول ۱: شاخص‌ها و سنجه‌های شناسایی برگزیدگان قرآنی**  
**در حوزه‌های «حفظ» و «قرائت»**

| ردیف | شاخص                                                                 | سنجه                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | پیشینه امتیاز |       |
|------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------|
|      |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | مستعد         | سرآمد |
| ۱    | برگزیده شدن در رویدادهای قرآنی                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>کسب موفقیت در رویدادهای معتبر قرآنی بر اساس جدول ۲</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ۱۲۰           | ۲۰۰   |
| ۲    | اشتهار قرآنی                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>داوری مسابقات معتبر قرآنی (هر مسابقه تا ۲ امتیاز)</li> <li>انتشار آثار متقاضی به زبان غیر فارسی در خارج از کشور (هر اثر تا ۵ امتیاز)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ۱۰            | ۱۵    |
| ۳    | آفرینش آثار اصیل                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>نگارش کتاب مرتبط با تفسیر قرآن کریم (هر کتاب تا ۱۰ امتیاز)</li> <li>نگارش ترجمه قرآن کریم (هر مورد تا ۵ امتیاز)</li> <li>تصنیف/تألیف کتاب‌های تخصصی قرآنی (هر مورد تا ۵ امتیاز، حداکثر ۱۵ امتیاز)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ۲۰            | ۴۰    |
| ۴    | فعالیت‌های برجسته قرآنی                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>تربیت شاگردان میرز قرآنی (هر مورد تا ۵ امتیاز)</li> <li>همکاری مؤثر در برگزاری رویدادهای معتبر قرآنی (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> <li>سخنرانی اصلی/کلیدی/مهمان در مجامع معتبر قرآنی (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> <li>همکاری در اجرای طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی قرآنی (هر مورد تا ۲ امتیاز، حداکثر ۸ امتیاز)</li> <li>سردبیر نشریه معتبر داخلی/خارجی مرتبط با حوزه قرآنی (هر مورد تا ۲ امتیاز، حداکثر ۴ امتیاز)</li> <li>همکاری در تدوین معجم، دانشنامه و فرهنگ‌نامه قرآنی (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> <li>نگارش و انتشار مقاله اصیل پژوهشی مرتبط با حوزه قرآن و عترت (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> </ul> | ۱۵            | ۳۰    |
| ۵    | تلاش برای گسترش فرهنگ قرآن کریم و اهل بیت                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>تأسیس یا مدیریت در نهادها و انجمن‌های قرآنی (هر مورد تا ۲ امتیاز، حداکثر ۴ امتیاز)</li> <li>همکاری مؤثر با نهادهای مرتبط با علوم قرآنی (وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، رازینی‌های فرهنگی در خارج از کشور و مشابه آنها) (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> <li>همکاری مؤثر در فعالیت‌های انتشاراتی ناشران قرآنی (هر مورد تا ۱ امتیاز، حداکثر ۵ امتیاز)</li> <li>تولید آثار بدیع هنری از قبیل نگارش فیلم‌نامه، نمایش‌نامه یا طراحی بازی رایانه‌ای برجسته قرآنی (هر مورد تا ۵ امتیاز، حداکثر ۱۰ امتیاز)</li> </ul>                                                                                                                           | ۱۵            | ۱۵    |
| ۶    | آخرین مدرک تحصیلی و آخرین مدرک تخصصی مرتبط با علوم قرآن کریم و عترت* | <ul style="list-style-type: none"> <li>دانش آموخته مقطع دکتری/سطح ۴ حوزه (۲۰ امتیاز)</li> <li>دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد/سطح ۳ حوزه (۱۰ امتیاز)</li> <li>دانش آموخته مقطع کارشناسی/سطح ۲ حوزه (۵ امتیاز)</li> <li>دانش آموخته برتر دانشگاهی مطابق ضوابط بنیاد (برای هر مقطع ۱۰ امتیاز)</li> <li>مدرک تخصصی درجه یک حفظ، قرائت یا مدرسان قرآن کریم (۳۰ امتیاز)</li> <li>مدرک تخصصی درجه دو حفظ، قرائت یا مدرسان قرآن کریم (۱۵ امتیاز)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                         | ۵۰            | ۶۰    |

\* امتیاز مربوط به دانش آموختگان رشته‌های نامرتبط با علوم قرآن و عترت، به میزان ۵۰ درصد امتیازات هر مقطع محاسبه می‌شود.

جدول ۲: امتیاز حاصل از رویدادهای معتبر قرآنی

| رویداد<br>رشته                          | بین‌المللی |       |         |     |                      |      |         |      |       |           |                             |                               |                          |                                              | داخلی                       |                         |   |  |  |
|-----------------------------------------|------------|-------|---------|-----|----------------------|------|---------|------|-------|-----------|-----------------------------|-------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------|---|--|--|
|                                         | ایران      | مالزی | عربستان | مصر | امارات متحده<br>عربی | لیبی | اندونزی | تونس | سودان | دانشجویان | اوقاف (بزرگسالان<br>سراسری) | اوقاف<br>(شکوفه‌ها<br>سراسری) | جشنواره ملی<br>دانشجویان | کشوری دانشجویان<br>(وزارت علوم و<br>په‌دانت) | اوقاف (بزرگسالان<br>استانی) | اوقاف (شکوفه‌ها استانی) |   |  |  |
| حفظ کل                                  | ۱۰۰        | -     | ۱۰۰     | ۱۰۰ | ۱۰۰                  | ۴۰   | ۴۰      | ۴۰   | ۲۰    | ۳۵        | ۴۰                          | ۱۸                            | ۱۸                       | ۱۲                                           | ۸                           | ۵                       |   |  |  |
| حفظ ۲۰ جزء                              | ۸۵         | -     | ۸۵      | ۸۵  | -                    | ۳۰   | ۳۰      | ۳۰   | ۱۵    | -         | ۳۰                          | ۱۶                            | ۱۶                       | ۱۰                                           | ۶                           | ۴                       |   |  |  |
| حفظ ۱۰ جزء                              | ۷۰         | -     | ۷۰      | ۷۰  | -                    | ۲۰   | ۲۰      | ۲۰   | ۱۰    | -         | ۲۰                          | ۱۲                            | ۱۲                       | ۸                                            | ۴                           | ۳                       |   |  |  |
| حفظ ۵ جزء                               | ۰          |       |         |     |                      |      |         |      |       |           |                             |                               |                          |                                              |                             |                         |   |  |  |
| حداکثر امتیاز رشته‌های<br>حفظ           | ۲۰۰        |       |         |     |                      | ۵۰   |         |      |       |           | ۵۰                          | ۲۵                            | ۲۵                       | ۲۰                                           | ۲۰                          | ۷                       |   |  |  |
| قرائت                                   | ۱۰۰        | ۱۰۰   | ۳۰      | ۱۰۰ | -                    | ۳۰   | ۳۰      | ۳۰   | -     | ۳۰        | ۴۰                          | ۱۸                            | ۱۸                       | ۱۲                                           | ۸                           | ۵                       |   |  |  |
| ترتیل                                   | ۰          |       |         |     |                      |      |         |      |       |           |                             |                               |                          |                                              |                             |                         |   |  |  |
| حداکثر امتیاز رشته‌های<br>قرائت و ترتیل | ۲۰۰        |       |         |     |                      | ۵۰   |         |      |       |           | ۵۰                          | ۲۵                            | ۲۵                       | ۲۰                                           | ۲۰                          | ۷                       |   |  |  |
| تفسیر                                   | ۸۰         | ۰     |         |     |                      |      |         |      |       |           |                             |                               |                          |                                              |                             | ۳۰                      | ۰ |  |  |
| حداکثر امتیاز رشته تفسیر                | ۱۰۰        | ۰     |         |     |                      |      |         |      |       |           |                             |                               |                          |                                              |                             | ۵۰                      | ۰ |  |  |

**یادآوری ۱:** در هر مسابقه، حائزان رتبه اول ۱۰۰٪، رتبه دوم ۸۵٪ و رتبه سوم ۷۰٪ امتیازات جدول را دریافت می‌کنند.

**یادآوری ۲:** کسانی که در هر دو حوزه «قرائت» و «حفظ» حائز رتبه شوند، صرفاً امتیاز کمتر با ضریب ۱/۵ ملاک محاسبه قرار می‌گیرد.